

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie wysokości środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy krajowej i pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół oraz wysokości stawek pomocy finansowej z tytułu realizacji działań w ramach tego programu w roku szkolnym 2018/2019

Na podstawie art. 38z ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1006, 1503 i 2216) zarządza się, co następuje:

§ 1. W roku szkolnym 2018/2019 wysokość:

- 1) środków finansowych przeznaczonych na wypłatę:
  - a) pomocy krajowej i pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół, przeznaczonych na realizację działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/40 z dnia 3 listopada 2016 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do pomocy unijnej na dostarczanie owoców i warzyw, bananów oraz mleka do placówek oświatowych oraz zmieniającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 907/2014 (Dz. Urz. UE L 5 z 10.01.2017, str. 11), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/40”, wynosi 225 956 028,74 zł, z tym że wkład z budżetu:
    - Unii Europejskiej stanowi 97856 028,74 zł, w tym:
      - – 56 624 608,87 zł – na dostarczanie owoców i warzyw, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 38x ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych, zwanej dalej „ustawą”,
      - – 41 231 419,87 zł – na dostarczanie mleka i przetworów mlecznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 38x ust. 1 ustawy,
    - państwa stanowi 128 100 000 zł, w tym:

- 59 309 731,20 zł – na dostarczanie owoców i warzyw, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 38x ust. 1 ustawy,
  - 68 790 268,80 zł – na dostarczanie mleka i przetworów mlecznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 38x ust. 1 ustawy,
- b) pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół, przeznaczonych na realizację działań, o których mowa w:
- art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2017/40, wynosi 5 199 542,22 zł , w tym:
    - 2 599 771,11 zł – w zakresie dotyczącym owoców i warzyw,
    - 2 599 771,11 zł – w zakresie dotyczącym mleka i przetworów mlecznych,
  - art. 5 ust. 1 lit. c i d rozporządzenia 2017/40, wynosi 2 952 177,88 zł , w tym:
    - 1 476 088,94 zł – w zakresie dotyczącym owoców i warzyw,
    - 1 476 088,94 zł – w zakresie dotyczącym mleka i przetworów mlecznych
  - przy czym na ocenę realizacji programu dla szkół – nie więcej niż 500 000 zł;
- 2) stawek pomocy finansowej z tytułu realizacji działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2017/40, wynosi:
- a) 0,75 zł na jedną porcję owoców i warzyw, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 38x ust. 1 ustawy,
  - b) 0,73 zł na jedną porcję mleka i produktów mlecznych, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 38x ust. 1 ustawy.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

R. Merdas

Naczelnik Wydziału

Paweł Malaczek

Z-CA DYREKTORA DEPARTAMENTU

Adam Toborek

UZASADNIENIE

Opracowanie projektu rozporządzenia wynika z konieczności wykonania upoważnienia ustawowego zawartego w art. 38z ustawy z dnia 11 marca 2004 r. z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1006, 1503 i 2216), zgodnie z którym Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, do dnia 31 maja danego roku wysokość środków finansowych w ramach finansowania programu dla szkół w kolejnym roku szkolnym przeznaczonych na wypłatę pomocy krajowej i pomocy unijnej na realizację działań w zakresie dostarczania produktów dzieciom uczęszczającym do placówek oświatowych objętych programem dla szkół lub ich dystrybucję wśród tych dzieci, wysokość środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy unijnej na realizację działań w zakresie środków towarzyszących o charakterze edukacyjnych, monitorowanie, ocenę i promocję programu dla szkół, jak również wysokość stawek pomocy finansowej z tytułu realizacji działań w zakresie dystrybucji produktów do szkół w ramach tego programu, mając na względzie krajowe ceny produktów dystrybuowanych do placówek oświatowych zgodnie ze strategią dotyczącą realizacji programu dla szkół oraz wysokość środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej na realizację programu określoną przez Komisję Europejską.

Program dla szkół jako mechanizm Wspólnej Polityki Rolnej UE jest realizowany od roku szkolnego 2017/2018. W latach wcześniejszych funkcjonowały w tym obszarze dwa niezależne od siebie mechanizmy unijne, tj.: „Mleko w szkole” oraz „Owoce i warzywa w szkole”.

Łączny unijny budżet na realizację powyższego programu dla UE-28 wynosi w skali roku szkolnego 250 mln euro. Jego finalny podział na państwa członkowskie na rok szkolny 2018/2019 został przyjęty na Komitecie ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych w dniu 14 marca 2018 r., a następnie potwierdzony w *decyzji wykonawczej Komisji C(2018) 1762 final z dnia 27.3.2018 r. ustalającej ostateczny przydział pomocy unijnej państwom członkowskim na owoce i warzywa dla szkół oraz na mleko dla szkół na okres od dnia 1 sierpnia 2018 r. do dnia 31 lipca 2019 r. oraz zmieniającej decyzję wykonawczą C(2017) 1792 final*.

Polska na realizację programu dla szkół w roku szkolnym 2018/2019 otrzymała łącznie kwotę 25 378 920 euro (tj. 106 007 748,84 zł, licząc po obowiązującym kursie wymiany z dnia 29.12.2017 r.), w tym na komponent owocowo-warzywny 14 532 073 euro, a na

komponent mleczny 10 846 847 euro. Wysokość otrzymanych przez poszczególne państwa członkowskie przydziałów wynika ze zgłoszonego łącznie zapotrzebowania i jest rezultatem wyłącznie matematycznej kalkulacji dostępne środki versus zgłoszone zapotrzebowanie. Unijne środki finansowe dla Polski na rok szkolny 2018/2019 są o ok. 3,5 mln euro wyższe (+16%) od kwoty proponowanej Polsce przez Komisję Europejską w ramach pierwotnej alokacji wynoszącej 21 844 492 euro. Jest to jednocześnie kwota o ok. 1,2 mln euro niższa (-4,6%) od ostatecznej alokacji otrzymanej przez Polskę na mocy ww. decyzji wykonawczej Komisji w roku szkolnym 2017/2018, która wyniosła 26 616 427 euro. Ponadto, biorąc pod uwagę wzmocnienie się złotówki wobec euro w okresie od 30 grudnia 2016 r. (1 euro = 4,4103 zł) do 29 grudnia 2017 r. (1 euro = 4,1770 zł) ilość uzyskanych na rok szkolny 2018/2019 środków z budżetu UE w przeliczeniu na złotówki jest dodatkowo relatywnie niższa.

W ramach unijnych przepisów, celem zintensyfikowania działań skierowanych na promowanie wśród dzieci i młodzieży szkolnej właściwych nawyków żywieniowych, dopuszcza się dofinansowanie programu szkolnego z budżetów krajowych poszczególnych państw członkowskich.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie wysokości środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy krajowej i pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół oraz wysokości stawek pomocy finansowej z tytułu realizacji działań w ramach tego programu w roku szkolnym 2017/2018 (Dz. U. poz. 1598) krajowa alokacja na wsparcie dystrybucji mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw w placówkach oświatowych z krajowego i unijnego budżetu wyniosła 128,1 mln zł.

Dopłata krajowa pozwoli na efektywne kontynuowanie realizacji głównych celów programu dla szkół, którymi są promowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia i odżywiania się, a tym samym przeciwdziałanie nadwadze. Kwestia ta nabiera szczególnej wagi w kontekście ogłoszenia przez Światową Organizację Zdrowia epidemii otyłości. W materiałach naukowych zwraca się uwagę na bardzo niebezpieczne skutki zdrowotne nadmiernej otyłości prowadzące do chorób układu krążenia, nadciśnienia, udarów, cukrzycy, niektórych nowotworów, jak również problemów natury psychicznej związanych z obniżoną samooceną, stanami lękowymi i depresjami. Jak wskazują eksperci z zakresu żywienia w profilaktyce otyłości to właśnie systematyczne spożywanie małych porcji owoców

i warzyw oraz mleka może okazać się kluczowe, by w przyszłości unikać tej choroby cywilizacyjnej. Tym istotniejsze jest, aby z właściwymi działaniami dystrybucyjno-promocyjnymi dotrzeć do jak najszerszego grona dzieci i młodzieży szkolnej.

Dopłata krajowa realizuje także zadania społeczne. Wymagana unijnymi przepisami „Strategia krajowa dotycząca realizacji w Rzeczypospolitej Polskiej programu dla szkół w latach 2017/2018–2022/2023” zakłada, że dystrybucja produktów w placówkach oświatowych będzie odbywać się bezpłatnie. Oferowane dzieciom i młodzieży zdrowe i świeże produkty będą doskonałym uzupełnieniem codziennej diety, tym bardziej istotnym, że spożywanym także przez dzieci pochodzące z uboższych rodzin. Jest to szczególnie ważne zważywszy, że utrzymanie odpowiedniego udziału mleka w diecie dzieci i młodzieży zapewnia pokrycie zapotrzebowania rozwijających się organizmów na łatwo przyswajalne białka, wapń oraz ryboflawinę. Ponadto, mleko bardzo dobrze bilansuje i uzupełnia niedobory składników odżywczych występujących m.in. w produktach zbożowych.

Powyższe propozycje budżetu Programu dla szkół na rok szkolny 2018/2019 pozwolą na dystrybucję do każdego dziecka z tej grupy docelowej 80 porcji owoców i warzyw oraz 78 porcji mleka i przetworów mlecznych w ciągu roku szkolnego 2018/2019.

Przedłożona propozycja uwzględnia stanowisko otrzymane z Ministerstwa Zdrowia, w którym wskazywano na konieczność utrzymania przewagi podaży porcji owocowo-warzywnych w stosunku do liczby porcji mlecznych.

W długookresowej perspektywie realizacja programu, m.in. przez wprowadzenie długofalowych towarzyszących działań edukacyjnych, przyczyni się do wzrostu zainteresowania spożywaniem krajowych, zdrowych produktów mlecznych oraz owoców i warzyw.

Wysokość zaproponowanych środków na dopłatę krajową została uwzględniona w pracach prowadzonych nad krajowym budżetem na 2018 r. Wysokość proponowanej dopłaty krajowej na realizację programu szkolnego w roku 2018/2019 nie przekracza łącznie wsparcia z budżetu krajowego realizowanego przez kilka ostatnich lat na programy „Mleko w szkole” (118 mln zł) oraz „Owoce i warzywa w szkole” (10,1 mln zł), tj. 128,1 mln zł. Jednakże uwzględniając uwagi otrzymane w trakcie realizacji pierwszego roku dostaw w ramach „Programu dla szkół” zaproponowano zwiększenie środków z budżetu krajowego na komponent mleczny celem zmniejszenia różnicy pomiędzy liczbą porcji mlecznych a liczbą porcji owocowo-warzywnych. W rezultacie ilość dystrybuowanych porcji mlecznych wzrośnie z 74 do 78 w skali roku szkolnego.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy unijnej na realizację działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b *rozporządzenia delegowanego Komisji 2017/40 z dnia 3 listopada 2016 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do pomocy unijnej na dostarczanie owoców i warzyw, bananów oraz mleka do placówek oświatowych oraz zmieniającego rozporządzenie delegowanego Komisji (UE) nr 907/2014*, tj. na środki towarzyszące o charakterze edukacyjnym, została określona najpierw ogółem, a następnie z podziałem na kwoty przeznaczone osobno na działania dotyczące owoców i warzyw oraz na działania dotyczące mleka i przetworów mlecznych. Jest to zgodne z założeniem, że edukacyjne działania w zakresie owoców i warzyw lub mleka i przetworów mlecznych powinny towarzyszyć i wzmacniać działania prowadzone w formie dystrybucji tych produktów do szkół.

Podobnie w przypadku działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c i d *rozporządzenia 2017/40*, tj. monitorowanie, ocena oraz promocja programu, przewidziano łączną kwotę budżetu tych działań, a następnie z podziałem na kwoty przeznaczone osobno na działania w zakresie owoców i warzyw oraz w zakresie mleka i przetworów mlecznych.

Konkretne wielkości pomocy zostały zaproponowane na poziomie zbliżonym do wysokości finansowania przeznaczonej na poszczególne działania w roku szkolnym 2017/2018.

W obu przypadkach nie przekroczono maksymalnego pułapu wydatków na te cele określonego przepisami UE, tj. 15% łącznego unijnego budżetu w przypadku działań edukacyjnych oraz 10% łącznego unijnego budżetu w przypadku działań promocyjnych, monitorowania i oceny.

Środki te zostały podzielone w równych częściach na oba komponenty programu.

Ponadto, należy zauważyć, że często prawidłowa realizacja działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b, c i d *rozporządzenia 2017/40*, z uwagi na ich horyzontalny, wspólny dla komponentu mlecznego i owocowo-warzywnego charakter może wymagać, by środki te były wypłacane z obu części jednocześnie w stosunku proporcjonalnym (pro rata).

Zaproponowane w projektowanym akcie prawnym stawki pomocy udzielanej w odniesieniu do jednej porcji produktów kwalifikowanych udostępnionej uczniowi w ramach programu dla szkół zostały skalkulowane w oparciu o dostępne dane przygotowane przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, z uwzględnieniem w przypadku obu komponentów średnich cen detalicznych

produktów wchodzących w skład porcji zgodnie z zakresem ustalonym w krajowej strategii, tj. notowanych w poprzednich pięciu latach kalendarzowych.

Zaproponowane w projektowanym rozporządzeniu stawki dopłat do porcji dystrybuowanych w szkołach zostały podane w polskich złotych, gdyż całościowy budżet programu na cele dystrybucyjne został określony w tej walucie, tj. po przeliczeniu części otrzymanej z budżetu Unii Europejskiej zgodnie z obowiązującym kursem wymiany z dnia 29 grudnia 2017 r. – 4,1770 zł/euro.

Z doświadczeń uzyskanych w trakcie realizacji dostaw w ramach pierwszego roku nowego programu szkolnego (2017/2018) wynika konieczność wprowadzenia niewielkich korekt w składzie koszyka owocowo-warzywnego oraz mlecznego.

W przypadku owoców i warzyw proponuje się przede wszystkim, zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Zdrowia, rezygnację z dostarczenia w semestrze po jednej porcji soku owocowego i soku warzywnego/owocowo-warzywnego. Skład koszyka w poszczególnych semestrach roku szkolnego 2018/2019 będzie przedstawiał się następująco.

1) w pierwszym semestrze 40 porcji, z tego:

- a) 12 porcji obejmujących jabłka - 1 sztuka o min. masie netto 150 g;
- b) 5 porcji obejmujących gruszki - 1 sztuka o min. masie netto 150 g;
- c) 2 porcje obejmujące śliwki - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 150 g;
- d) 7 porcji obejmujących marchew - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;
- e) 6 porcji obejmujących rzodkiewkę - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;
- f) 2 porcje obejmujące paprykę słodką - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;
- g) 5 porcje obejmujące pomidory - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;
- h) 1 porcje obejmujące kalarepę - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;

2) w drugim semestrze 40 porcji, z tego :

- a) 12 porcji obejmujących jabłka - 1 sztuka o min. masie netto 150 g;
- b) 5 porcji obejmujących gruszki - 1 sztuka o min. masie netto 150 g;
- c) 2 porcje obejmujące truskawki - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 100 g;
- d) 10 porcji obejmujących marchew - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;
- e) 5 porcji obejmujących rzodkiewkę - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;
- f) 4 porcje obejmujące pomidory - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;
- g) 2 porcje obejmujące kalarepę - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 90 g;

W przypadku mleka i produktów mlecznych korekty polegają na zwiększeniu liczby porcji mleka pitnego oraz zmniejszeniu liczby porcji kefiru, do którego smaku dzieci powinny przyzwyczajać się stopniowo. Do minimum proponuje się także zredukować liczbę serków twarogowych. W rezultacie proponowanego budżetu oraz doświadczeń wynikających z realizacji dostaw w roku szkolnym 2017/2018 ilość porcji w semestrze

ulegnie zwiększeniu o dwie porcje na semestr w stosunku do roku ubiegłego natomiast skład koszyka mlecznego będzie przedstawiał się w obu semestrach tak samo i będzie zawierał:

1) w semestrze pierwszym 39 porcji, z tego:

- 32 porcje mleka białego - 1 opakowanie jedn. zawierające min. 0,25 l produktu;
- 4 porcje jogurtu naturalnego - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 150 g;
- 2 porcje kefiru naturalnego - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 150 g;
- 1 porcje serka twarogowego - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 150 g.

2) w semestrze drugim 39 porcji, z tego:

- 32 porcje mleka białego - 1 opakowanie jedn. zawierające min. 0,25 l produktu;
- 4 porcje jogurtu naturalnego - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 150 g;
- 2 porcja kefiru naturalnego - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 150 g;
- 1 porcje serka twarogowego - 1 opakowanie jedn. o min. masie netto 150 g.

Mając na względzie zarówno ograniczenia wynikające z możliwości dofinansowania programu z budżetu krajowego, jak również zalecenia organów ds. zdrowia i żywienia, by przedmiotem dystrybucji do szkół zostały objęte wyłącznie mleko białe i jego naturalne przetwory w projektowanym rozporządzeniu nie przewidziano stawki pomocy dla koszyka zawierającego dopuszczone przepisami unijnymi produkty z dodatkami smakowymi.

Wprowadzenie powyższych zmian w koszyku dostaw pozwoli, mimo umocnienia kursu złotówki wobec euro na zachowanie tej samej grupy docelowej, tj. klasy I-V szkół podstawowych oraz tej samej łącznej częstotliwość dostaw produktów do szkół, przy niewielkich przesunięciach ilości dostaw między komponentami.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiedniego czasu na zawarcie umów ze szkołami przez podmioty zainteresowane dostawami mleka oraz owoców i warzyw, najlepiej jeszcze przed rozpoczęciem roku szkolnego 2018/2019 proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zastosowanie powyższego rozwiązania wynika z konieczności jak najszybszego poznania przez zainteresowanych udziałem w programie poziomu budżetu oraz wysokości stawek na przyszły rok szkolny, tak aby możliwe było zrealizowanie dystrybucji zakładanych ilości porcji w trakcie I semestru roku szkolnego 2018/2019. Mając powyższe na uwadze, a także uwzględniając fakt, że program szkolny jest w dużym stopniu kontynuacją dotychczasowych programów „Mleko w szkole” oraz „Owoce i warzywa w szkole” wejście w życie rozporządzenia w dzień po jego ogłoszeniu nie godzi w zasady demokratycznego państwa prawa.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem RD360.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom lub organom Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ stanowi wykonanie przepisów Unii Europejskiej w zakresie programu dla szkół.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

<p>Nazwa projektu (tytuł) Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy krajowej i pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół oraz wysokości stawek pomocy finansowej z tytułu realizacji działań w ramach tego programu w roku szkolnym 2018/2019</p> <p>Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu Jacek Bogucki – Sekretarz Stanu w MRiRW</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Ewa Domańska – Naczelnik Wydziału Produktów Zwierzęcych w Departamencie Rynków Rolnych MRiRW, tel. (22) 623 21 60, ewa.domanska@minrol.gov.pl</p> <p>Łukasz Kowalczyk – Naczelnik Wydziału Produktów Ogrodniczych w Departamencie Rynków Rolnych MRiRW, tel. (22) 623 10 55, lukasz.kowalczyk@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 15.03.2018 r.</p> <p>Źródło: Art. 38z ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1006, 1503 i 2216)</p> <p>Decyzja Wykonawcza Komisji C(2018) 1762 final z dnia 27.3.2018 r. (notyfikowana państwowemu członkowskim bez publikowania w Dz. Urz. UE)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów RC360</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Na mocy decyzji wykonawczej Komisji C(2018) 1762 final z dnia 27.3.2018 r., Polska otrzymała środki finansowe z budżetu UE w wysokości 25 378 920 euro na realizację „Programu dla szkół” w roku szkolnym 2018/2019 (106 007 748,84 zł).

Zgodnie z art. 38z ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, corocznie do dnia 31 maja na kolejny rok szkolny wysokość środków finansowych oraz wysokość stawek pomocy finansowej na realizację „Programu dla szkół”.

W związku z powyższym ustala się w drodze rozporządzenia Rady Ministrów na rok szkolny 2018/2019:

- 1) wysokość środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy krajowej i pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół, przeznaczonych na realizację działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2017/40,
- 2) wysokość środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół, przeznaczonych na realizację działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2017/40,
- 3) wysokość środków finansowych przeznaczonych na wypłatę pomocy unijnej w ramach finansowania programu dla szkół, przeznaczonych na realizację działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c–d rozporządzenia 2017/40,

4) wysokość stawek pomocy finansowej z tytułu realizacji działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 2017/40 mając na względzie krajowe ceny produktów dystrybuowanych do placówek oświatowych zgodnie ze strategią dotyczącą realizacji programu dla szkół oraz wysokość środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej na realizację programu określoną przez Komisję Europejską.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Program dla szkół jako mechanizm Wspólnej Polityki Rolnej UE jest realizowany od roku szkolnego 2017/2018. W latach wcześniejszych funkcjonowały w tym obszarze dwa niezależne od siebie mechanizmy unijne, tj.: „Mleko w szkole” oraz „Owoce i warzywa w szkole”.

Łączny unijny budżet na realizację powyższego programu dla UE-28 wynosi w skali roku szkolnego 250 mln euro. Jego finalny podział na państwa członkowskie na rok szkolny 2018/2019 został przyjęty w dniu 14 marca 2018 r., a następnie potwierdzony w *decyzji wykonawczej Komisji C(2018) 1762 final z dnia 27.3.2018 r. ustalającej ostateczny przydział pomocy unijnej państwom członkowskim na owoce i warzywa dla szkół oraz na mleko dla szkół na okres od dnia 1 sierpnia 2018 r. do dnia 31 lipca 2019 r. oraz zmieniającej decyzję wykonawczą C(2017) 1792 final*. Polska na realizację programu dla szkół w roku szkolnym 2018/2019 otrzymała łącznie kwotę 25 378 920 euro, tj. 106 007 748,84 zł.

W nowych unijnych przepisach odstąpiono od obligatoryjnego wymogu współfinansowania programów dla szkół z budżetów państw członkowskich. Współfinansowanie krajowe z punktu widzenia celów programu jest nadal wskazane i potrzebne. Krajowe środki na ten cel przeznacza zdecydowana większość państw członkowskich UE. Uwzględniając powyższe, proponuje się utrzymanie w przyszłym roku szkolnym poziomu dofinansowania krajowego przez Polskę z roku szkolnego 2017/2018, tj. na poziomie 128,1 mln zł. Rozwiązanie to zostało uprzednio zaplanowane w notyfikowanej do Komisji Europejskiej w 2017 r. strategii krajowej dotyczącej realizacji przez Polskę przedmiotowego mechanizmu w latach 2017/2018-2022/2023. Bez wsparcia krajowego, mając na uwadze wprowadzenie w zreformowanym programie obligatoryjnej realizacji dodatkowych działań takich jak działania edukacyjne, a także promocja, monitoring i kontrola utrzymanie poziomu dotychczasowej dystrybucji nie byłoby możliwe.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Mając na uwadze, że niezakończony dotychczas rok szkolny 2017/2018 jest pierwszym rokiem stosowania nowych zasad programu dla szkół, aktualnie trudno szczegółowo określić jakie modele jego finansowania oraz dystrybucji produktów do placówek oświatowych zostały wybrane przez poszczególne państwa członkowskie UE.

Z informacji uzyskanych z Komisji Europejskiej pod koniec marca 2018 r. wynika, że wciąż kilka państw członkowskich, z różnych względów (np. kwestii legislacyjnych i procedur przetargowych), nie rozpoczęło dystrybucji produktów do placówek oświatowych. W pozostałych państwach członkowskich dystrybucja jest realizowana, natomiast działania edukacyjne oraz promocja i ewaluacja są najczęściej na etapie przygotowawczym.

Sposób wdrożenia programu dla szkół w każdym kraju (a często nawet regionie) może być odmienny, jednak zgodnie z przepisami UE program musi obejmować element polegający na udostępnianiu owoców, warzyw oraz mleka dzieciom objętym grupą docelową. Jeżeli chodzi

o sposób wdrożenia programu dla szkół w roku szkolnym 2017/2018 w poszczególnych krajach mamy do czynienia z różnicami jeżeli chodzi o: wiek dzieci objętych grupą docelową, katalog udostępnianych produktów, skalę wydatków na działania inne niż dystrybucja produktów, sposób finansowania tych działań (w wielu państwach podmiotami, które są uprawnione do uzyskania wsparcia w ramach Programu są placówki oświatowe, albo jednostki samorządu), długość okresu i sposób udostępniania produktów dzieciom.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dzieci i młodzież z klas I-V w szkołach podstawowych	1 932 239	Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN)	Udział w programie dla szkół
Szkoły podstawowe	ok. 12 000	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR)	Dystrybucja wśród uczniów produktów kwalifikujących się w ramach programu dla szkół
Dostawcy produktów kwalifikujących się w ramach programu dla szkół	ok. 302*	KOWR	Dostawy produktów kwalifikujących się w ramach programu dla szkół do szkół podstawowych Warunkiem udziału w programie będzie uzyskanie przez dostawców zatwierdzenia przez dyrektora oddziału terenowego KOWR w odniesieniu do owoców i warzyw lub mleka. O zatwierdzenie na realizację działania polegającego na dostarczaniu produktów dzieciom objętych programem mogą ubiegać się podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. a i c-e rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/40 (placówki

			<p>oświatowe, dostawcy lub dystrybutorzy, organizacje występujące w imieniu przynajmniej jednej placówki oświatowej lub organu odpowiedzialnego za edukację, które zostały powołane do zarządzania i realizacji zadań związanych z programem, oraz wszelkie inne jednostki publiczne lub prywatne, które są zaangażowane w zarządzanie i realizację jakichkolwiek działań związanych z realizacją programu.</p> <p>Warunki udziału w programie zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez KOWR związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu dla szkół.</p>
Dyrektorzy Oddziałów Terenowych KOWR	16		Zatwierdzanie podmiotów zainteresowanych uczestnictwem w programie dla szkół w ramach dostaw i dystrybucji

			produktów w szkołach podstawowych. Prowadzenie postępowań w sprawie przyznania pomocy unijnej i krajowej na działania związane z dostarczaniem i dystrybucją produktów w placówkach oświatowych oraz nakładanie kar na podmioty uczestniczące w programie w przypadku niespełnienia warunków wypłaty pomocy
Dyrektor Generalny KOWR	1		Zatwierdzanie podmiotów realizujących w ramach programu dla szkół działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym oraz działania promocyjne. Prowadzenie postępowań w sprawie przyznania pomocy unijnej na działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym oraz działania promocyjne a także związane z oceną programu. Nakładanie kar na podmioty uczestniczące w programie w przypadku niespełnienia

			warunków wypłaty pomocy na ww. działania.
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa			Dokonywanie płatności pomocy unijnej i krajowej na działania związane z dostarczaniem i dystrybucją produktów w placówkach oświatowych oraz dokonywanie płatności pomocy unijnej na działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym oraz działania promocyjne, a także związane z oceną programu

* według danych KOWR zatwierdzenie do udziału w „Programie dla szkół” posiada 217 dostawców w ramach komponentu mlecznego oraz 191 dostawców w ramach komponentu owocowo-warzywnego. Łącznie zatwierdzenie w „Programie dla szkół” posiada 302 dostawców (w tym część dostawców do obu komponentów).

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania przez: Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich - Związek Rewizyjny, Związek Polskich Przetwórców Mleka, Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, Polską Izbę Mleka, Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Krajową Radę Izb Rolniczych, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Krajową Izbę Gospodarczą Przemysłu Spożywczego i Opakowań, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Krajową Radę Spółdzielczą, Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związek Pracodawców, Eksporterów i Importerów Produktów Mleczarskich, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP, Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederację Lewiatan, Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Polską Izbę Handlu, Polski Związek Zawodowy Rolników, Spółdzielnię Polskie Grupy Mleczne, Spółdzielnię Producentów Mleka Krowiego „Karniewo”, Radę Dialogu Społecznego w Rolnictwie, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw, Krajowy Związek Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw, Polski Związek Ogrodniczy, Polski Związek Zawodowy Rolników, Stowarzyszenie „Grupy Wielkopolskie”, Stowarzyszenie Polskich Dystrybutorów Owoców i Warzyw UNIA OWOCOWA, Stowarzyszenie Producentów Owoców i Warzyw „CUIAVIA”, Stowarzyszenie Producentów Pomidorów i Ogórków Pod Osłonami, Towarzystwo Rozwoju Sadów Karłowych, Związek Sadowników Polskich, Związek Sadowników RP, Stowarzyszenie Dostawców Mleka, Owoców i Warzyw do Placówek Oświatowych w ramach programów „Mleko w Szkole” oraz „Owoce i Warzywa w Szkole”, Krajową Unię

Producentów Soków, Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków, Polski Związek Pracodawców - Usługodawców Rolnych Myślęcinek oraz Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Otrzymane uwagi zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji zawartym w uzasadnieniu projektu rozporządzenia.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem*													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Budżet UE oraz budżet krajowy.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych	Łączne szacowane zapotrzebowanie na środki z budżetu państwa na sfinansowanie zakupu i dostaw owoców i warzyw oraz mleka i przetworów mlecznych w roku 2018/2019 w ramach nowego programu dla szkół wyniosą 128,1 mln zł. Pozostaną one bez zmian w stosunku do dotychczasowych obciążeń dla budżetu państwa z tytułu realizacji programu w roku szkolnym 2017/2018..												

<p>do obliczeń założeń</p>	<p>Zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji C(2018) 1762 final z dnia 27.3.2018 r. ustalającą m.in. ostateczny przydział pomocy unijnej państwom członkowskim na owoce i warzywa dla szkół oraz na mleko dla szkół na okres od dnia 1 sierpnia 2018 r. do dnia 31 lipca 2019 r. środki finansowe przyznane z budżetu UE na program dla szkół wynoszą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na owoce i warzywa – 14 532 073 euro (60 700 468,92 zł); 2) na mleko w szkole – 10 846 847 euro (45 307 279,92 zł). <p>Z ww. puli środków budżetu UE państwa członkowskie finansują w ramach programu koszty związane z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) towarzyszącymi środkami edukacyjnymi, które mogą obejmować, między innymi, środki i działania ukierunkowane na zainteresowanie dzieci rolnictwem, edukację w zakresie zdrowych nawyków żywieniowych, lokalnych łańcuchów żywnościowych, rolnictwa ekologicznego, zrównoważonej produkcji lub zwalczania marnotrawienia żywności (pomoc unijna na finansowanie tych środków nie może przekraczać 15% ostatecznych przydziałów rocznych państw członkowskich); 2) reklamą, monitorowaniem i oceną programu (pomoc unijna na finansowanie tych środków nie może przekraczać 10% ostatecznych przydziałów rocznych państw członkowskich). <p>Zatem roczny budżet programu dla szkół w roku szkolnym 2018/2019 na wszystkie rodzaje działań przewidziane programem ok. 234,1 mln zł, z czego kwota:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 106 007 748,84 zł (obliczona zgodnie z kursem z dnia 29 grudnia 2017 r., co wyjaśniono poniżej) z budżetu UE, oraz 2) 128 100 000,00 zł z budżetu krajowego, która nie podlega refundacji z budżetu UE (zgodnie z art. 23a rozporządzenia nr 1308/2013 w ramach uzupełnienia pomocy unijnej państwa członkowskie mogą przyznawać pomoc krajową na rzecz finansowania programu dla szkół). <p>Zgodnie z prawem UE kwota środków pochodzących z budżetu unijnego przeznaczonych na realizowanie w danym roku szkolnym działań z zakresu reklamy, monitorowania oraz oceny łącznie nie może przekroczyć 10% otrzymanej przez państwa członkowskie alokacji. W przypadku Polski dla roku 2018/2019 jest to kwota 2 537 892 euro (10,6 mln zł). Natomiast limit środków pochodzących z budżetu UE przeznaczonych na realizację w danym roku szkolnym towarzyszących środków edukacyjnych nie może przekroczyć 15% rocznej alokacji, tj. 3 806 838 euro (15,9 mln zł). W przedłożonym projekcie rozporządzenia proponuje się wykorzystanie na powyższe działania kwot niższych niż ww. maksymalne pułapy określone w przepisach UE, a pozostałą część wygoszodarowanej w ten sposób kwoty przeznaczyć na wsparcie dystrybucji produktów do szkół. Przyjmując powyższe założenia, roczny koszt zakupu i dystrybucji mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw w ramach programu dla szkół kształtuje się na poziomie bliskim 226 mln zł., z czego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla owoców i warzyw wyniesie 115 934 340,00 zł; 2) dla mleka i przetworów mlecznych wyniesie 110 021 688,66 zł. <p>Do obliczeń przyjęto grupę docelową 1 932 239 uczniów klas I-V szkół podstawowych, wg danych udostępnionych przez MEN, a liczbę porcji na</p>
----------------------------	--

	<p>jedno dziecko na rok szkolny założono na poziomie 80 sztuk w przypadku owoców i warzyw oraz 78 sztuk w przypadku mleka i przetworów mlecznych. Koszt poszczególnych produktów ustalono na podstawie danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Stawka pomocy na jedno dziecko wyliczona średnio na 1 porcję owoców i warzyw zakłada się, że wyniesie 0,75 zł, natomiast na 1 porcję mleka lub przetworów mlecznych 0,73 zł.</p> <p>W przypadku wyczerpania kwoty limitu wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich według ustawy budżetowej na dany rok, przedmiotowa pomoc zostanie sfinansowana w ramach kwot zaplanowanych w rezerwach celowych cz. 83, poz. 8 i poz. 98.</p> <p>Zgodnie z art. 32a rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r. <u>uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro</u> (Dz. Urz. UE L 255 z 28.8.2014, str. 18, z późn. zm.) w odniesieniu do pomocy przyznanej na wdrożenie programu dla szkół, o którym mowa w części II tytuł I rozdział II sekcja 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, terminem operacyjnym kursu walutowego jest dzień 1 stycznia poprzedzający dany rok szkolny.</p> <p>Jednocześnie zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia, w przypadku gdy termin operacyjny jest ustalony na mocy prawodawstwa Unii, kursem walutowym, który należy zastosować, jest ostatni kurs wyznaczony przez Europejski Bank Centralny (EBC) przed pierwszym dniem miesiąca, w którym miał miejsce termin operacyjny, tj. w odniesieniu do kwot pomocy udostępnionych w ramach programu dla szkół (dla roku szkolnego 2018/2019) kurs z dnia 29 grudnia 2017 r. – 4,1770 zł/euro.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-,							

ceny stałe z ..... r.)	małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby niepełnosprawne							
	osoby starsze							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężny m	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby niepełnosprawne							
	osoby starsze							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja w zakresie Programu dla szkół będzie miała pozytywny wpływ na rodziny i obywateli. Środki finansowe przeznaczone na dostarczanie i dystrybucję mleka oraz owoców i warzyw w placówkach oświatowych pozwolą na realizację głównego celu programu, tj. promowanie zdrowego stylu odżywiania się i przeciwdziałanie otyłości i nadwadze wśród dzieci, będą również pomocą finansową dla rodzin z dziećmi w wieku szkolnym – dostarczone w ramach programu produkty będą stanowiły wartościowe uzupełnienie w codziennej diecie dzieci.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na działalność mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rok szkolny 2018/2019.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Zgodnie art. 8 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/39 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do pomocy unijnej na dostarczanie owoców i warzyw, bananów oraz mleka do placówek oświatowych (Dz. Urz. UE L 5 z 10.01.2017, str. 1) do dnia 31 stycznia po zakończeniu danego roku szkolnego państwo członkowskie przekazuje wyniki monitorowania programu. Roczne sprawozdanie z monitorowania, które obecnie jest jeszcze w fazie projektowania przez Komisję Europejską, będzie zawierało: informacje na temat środków finansowych wykorzystanych na dostarczanie i dystrybucję każdej z grup produktów wymienionych w art. 23 ust. 3-5 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 oraz na środki towarzyszące o charakterze edukacyjnym, liczbę placówek oświatowych oraz liczbę dzieci uczestniczących w programie dla szkół, średnią wielkość</p>		

porcji i średnią cenę za porcję, częstotliwość dostarczania produktów, ilości produktów dostarczonych w podziale według grup produktów oraz, w stosownych przypadkach, innych produktów niż te wymienione w art. 23 ust. 3-5 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, rodzaje wdrożonych działań promocyjnych oraz środków towarzyszących, a także organy i zainteresowane strony zaangażowane w opracowanie i wdrożenie programu dla szkół. Roczne sprawozdania kontrolne dotyczące przeprowadzonych kontroli na miejscu i związanych z nimi ustaleń zawierają informacje na temat: kwot pomocy objętej wnioskami, wypłaconej i podlegającej kontroli na miejscu, zmniejszeń pomocy w następstwie kontroli administracyjnych, zmniejszeń pomocy z uwagi na opóźnione złożenie wniosku, kwot pomocy odzyskanych w wyniku kontroli na miejscu oraz nałożonych kar administracyjnych. Państwa członkowskie przedstawiają również Komisji Europejskiej sprawozdanie z oceny skuteczności programu w stosunku do założonych celów za okres obejmujący pierwsze pięć lat szkolnych. Pierwsze sprawozdanie z oceny programu należy przedłożyć do dnia 1 marca 2023 r.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Maciej Fedak

[Signature]

Alkiewicz

[Signature]
DIREKTOR DEPARTAMENTU

Jerzy Dąbrowski

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

[Signature]
Rafał Romanowski